

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdag 28 augusti 2025 kl. 13.00–16.00

Plats: Länken, Saluten

Beslutande

Julia Algotsson (C), ordförande
Dennis Larsson (S)
Elin Nejne (S)
Jari Prosi (S)
Mikael Thyni (M)
Gabriel Farrysson (M)
Mattias Nilsson (V)
Simon Mattson (MP)
Emil Bayat (L)
Evelyn Ångqvist (S), ersättare för Andreas Sjögren (S)
Anna Forss (S), ersättare för Anna Bengtsson (S) §§ 90 - 103
Åsa Bäckström (V), ersättare för Anna Bengtsson (S) § 89

Övriga deltagare

Se sida 2.

Utses att justera

Elin Nejne (S)

Sekreterare

Digital signatur..... §§ 98
Ulrika Lindström

Ordförande

Digital signatur.....
Julia Algotsson

Justerande

Digital signatur.....
Elin Nejne

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Sammanträdesdatum 2025-08-28

Anslaget har satts upp 2025-08-29
Anslaget tas ner 2025-09-20
Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd

Underskrift *Digital signatur*.....
Ulrika Lindström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Mats Granath (M)

Hans Modig (M)

Åsa Bäckström (V), §§ 90–103

Stefan Boström (C)

Tjänstepersoner

Rune Brandt, stadssbyggnadsdirektör

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

Nils Gilenstam, enhetschef miljöskydd, §§ 89–96

Jenny Wallin, alkohol- och tobakshandläggare, § 94

William Jonsson, miljöinspektör, § 96

Emma Johansson, handläggare, § 97

Övriga

Mårten Bäck, näringslivsutvecklare, § 89

Presenteras för nämnden:

Joel Sehlberg, miljöinspektör

Linnea Förare, miljöinspektör

§ 98

Ärendenr: 2025-2788

Yttrande över remiss: Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. Att yttrande över remiss Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun fastställs enligt nedan.
2. Att ärendet justeras omedelbart

Reservation

Mikael Thyni (M) och Gabriel Farrysson (M) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Uppdatering av kommunens styrdokument pågår. I denna uppdatering ingår också att styrdokumentet för det strategiska jämställdhetsarbetet i Umeå kommun går från att vara en strategi till att vara en policy för jämställdhetsarbete i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för styrande dokument. Remissutgåva av policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun har överlämnats till kommunens nämnder och bolag för yttrande.

Syftet med policyn för jämställdhetsarbete i Umeå kommun är att tydliggöra de principer och förhållningssätt som ligger till grund för detsamma. Policyn är tänkt att fungera som ett stöd till framför allt nämnder i förståelsen av hur jämställdhetsarbete kan integreras i den egna nämndens ordinarie arbete. Jämställdhetsutskottet är ansvarigt för policyn och utgångspunkten är det av kommunfullmäktige antagna övergripande inriktningsmålet kring jämställdhet.

Jämställdhetsutskottet önskar synpunkter kring policyns upplägg och innehåll samt om nämnder och bolag ser behov av att det senare tas fram kompletterande riktlinjer som ytterligare förtydligar hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas.

Eftersom sista datum för att svara på remissen är 31 augusti så krävs att beslutet direktjusteras.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade i yttrande över planeringsdirektiven för 2026 följande:

"Nämnden föreslår kommunfullmäktige att nämndens grunduppdrag formuleras i enlighet med jämställdhetsutskottets förslag 2025-02-13 §10 (Dnr KS-2025/00147)."

Nämnden anser att jämställdhet i Umeå har en särställning gentemot andra tvärfrågor och därav bör nämnas i grunduppdraget.

Nämnden anser att jämställdhetsutskottets arbetsformer med årlig genomgång av nämndernas verksamhetsplaner är förnämlig och borde appliceras på fler sakfrågor. Verksamhetsplanerna behöver dock läsas tillsammans med nämndens övriga specifika handlingsplaner, aktivitetsplaner, tillsynsplaner och övriga system för uppföljning. Tillsammans ger detta en bild av hur nämnden styr och leder exempelvis jämställdhetsarbetet. "Nya" styrmodellen och nämndens verksamhetsplan försöker vidare skjuta upplägget mot en i alla led mer tillitsbaserad form. Detta innebär att alla sakfrågor inte längre bryts ned till delmål i alla nämnder. Utifrån grunduppdrag, uppföljning och indikatorer sätter nämnden mål i de delar där detta behövs för att styra verksamheten i någon riktning eller höja takten i arbetet. Nämnden anser att policyn och jämställdhetsutskottet behöver förhålla sig även till denna del av styrmodellen. Nämnden anser vidare att den som tar del av jämställdhetsutskottets årliga uppföljning parallellt med förbättringspotential ska få en känsla av stolthet för det goda jämställdhetsarbete som bedrivits under lång tid i Umeå. Där vi tillsammans borde känna stolthet skapas i stället en känsla av att få nämnder gör det som förväntas. Samtliga nämnder har förbättringspotential men insatser behöver balanseras utifrån den enskilda nämndens uppdrag och utgångsläge.

Nämnden anser att den stora möjligheten med ett fortsatt gott jämställdhetsarbete ligger i ett fortsatt gemensamt kulturskapande. Bland annat genom än tydligare erbjudande om kompetensutvecklingsinsatser till politiker och tjänstepersoner.

Nämnden anser även att det vore bra med efterföljande riktlinjer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-07-14

JUSK protokollsutdrag 2025-04-10 Remiss av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Remissversion av Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef

Yrkanden på sammanträdet

Mikael Thyni (M) yrkar att det i yttrandet läggs till följande:

Jämställdhet är en viktig fråga och ska prioriteras inom Umeå kommuns organisation. Det är bra att det görs ett kontinuerligt förbättringsarbete inom kommunen. I policyn finns ett avsnitt med en rubrik som heter "Förståelse av makt och motstånd". Vi föreslår att stycket skrivs om i sin helhet, eller att det stryks.

Både rubriksättningen och innehållet är mer konfrontativt och kritiskt än vägledande för kommunens verksamheter. Jämställdhet handlar inte om lika utfall, utan om lika möjligheter, på samma sätt som det beskrivs på s. 3. Vi föreslår därför att den första meningen i stycket ändras, så att det står "Jämställdhet handlar om att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt och möjlighet att påverka sin livssituation". Att ta med de olika diskrimineringsgrunderna i policyn är ett perspektiv som är bra att ha med sig inom organisationen. Att däremot kalla det för olika "maktstrukturer" gör att läsaren får bilden av att samhället består av grupper som har olika mycket makt. Det är en felaktig beskrivning och gör att människor beskrivs som att de tillhör grupper i stället för att de är individer.

Begreppet "könsmaktsordning" är politiskt laddat och bör inte finnas med i en kommunal policy. Det är enligt Nationalencyklopedin "en samlande term för de strukturer och processer som ligger till grund för mäns samhälleliga dominans över kvinnor." Att kommunen ska använda sig av teorier som "könsmaktsordning" i jämställdhetspolicyn är något vi inte anser är lämpligt. Att formulera sig på det viset skapar mer konflikt än lösningar. Samma sak gäller kring beskrivningen av att jämställdhetsarbete skulle mötas med "motstånd". Det är inte givet att förbättringsområden kommer att leda till någon form av "motstånd" i organisationen. Däremot blir det konfliktskapande att från början uttrycka sig på det sättet. Ord som "könsmaktsordning" och "maktordningar" på s. 4, bör därför tas bort.

På s. 3 står det "Skrivningar om jämställdhet bör därför med fördel ingå i nämndernas grunduppdrag". Alla nämnder är olika och arbetar på olika sätt. Skrivningen kan tolkas som att alla nämnder borde ha med ordet *jämställdhet* i sitt grunduppdrag. I vissa nämnders grunduppdrag passar det bra att ha med skrivningar om jämställdhet, men det beror helt och hållet på hur grunduppdraget är skrivet. Oavsett om jämställdhet nämns i grunduppdraget eller inte, så ska hela organisationen arbeta med jämställdhetsfrågor. Det ska vara upp till varje nämnd att besluta om hur grunduppdraget formuleras och därför borde formuleringen tas bort.

Mattias Nilsson (V) yrkar avslag till Moderaternas yrkande och bifall till tjänsteskrivelsen.

Elin Nejne (S) yrkar avslag på Moderaternas yrkande och bifall till tjänsteskrivelsen

Beslutsgång

Ordförande ställer Moderaternas yrkande om ett tillägg i förslaget till yttrande mot bifall till tjänsteskrivelsen och finner att nämnden beslutar enligt tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Jämställdhetsutskottet, sofia.gustafsson.2@umea.se

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.